

Inhoudsopgave

Ten geleide

In dit Economisch Bulletin plaatst de Centrale Bank van Suriname (de Bank) de maandelijkse inflatieontwikkeling tegen de achtergrond van het gevoerde monetaire beleid, de ontwikkelingen op de valutamarkt en de monetaire ontwikkelingen. Aangezien het bevorderen van prijsstabiliteit de belangrijkste taak is van de Bank, is het nauwgezet bijhouden van de inflatie van groot belang. In de analyse is ook een paragraaf gewijd aan een kortetermijn-inflatieprojectie. De inflatieprojectie is ondersteunend aan het voeren van monetair beleid en verschaft de totale gemeenschap informatie over mogelijke inflatoire effecten van beleidsmaatregelen en andere ontwikkelingen op nationaal en internationaal vlak.

In augustus 2025 daalde de maandinflatie naar 1,0%, terwijl de 12-maandsinflatie opliep naar 10,8%. De prijsstijging werd vooral gedreven door hogere voedselprijzen, aangevuld met stijgende tarieven voor water alsook medische en paramedische diensten. De toename van de inflatie de afgelopen maanden heeft ertoe geleid dat de inflatieprojectie voor eind 2025 naar boven is bijgesteld tot 10,8%.

Het monetaire beleidskader

Het monetaire beleid, dat sinds de tweede helft van 2021 onder een zwevend wisselkoerssysteem opereert, is gericht op de beïnvloeding van de inflatie en het bevorderen van prijsstabiliteit, de hoofddoelstelling van de Bank. Binnen dit beleidsraamwerk stuurt de Bank de SRD-basisgeldhoeveelheid binnen een vastgesteld doelpad om deze doelstelling te realiseren. De basisgeldhoeveelheid (SRD-

M0) bestaat uit de bankbiljetten in omloop (chartaal geld) en de SRD-tegoeden van de banken bij de Bank (giraal geld). Het houden van de SRD-M0 op het doelpad geschiedt middels het voeren van openmarktoperaties (OMO's) met de ondersteuning van de kasreserveregeling¹. Valuta-interventies behoren ook tot het monetaire instrumentarium.

¹ Een kasreserveregeling als instrument van monetair beleid beoogt het uitzettingspotentieel van banken en daarmee geldcreatie in de economie te reguleren met het groter doel om inflatie te beïnvloeden. Onder deze regeling dienen de algemene banken een verplichte kasreserve in de vorm van een renteloos deposito aan te houden bij de Bank. Een verhoging van het kasreservepercentage wordt getypeerd als een verkrapping van het monetair beleid (liquiditeit afnemend), terwijl een verlaging een versoepeling van het monetair beleid inhoudt (liquiditeit verruimend).

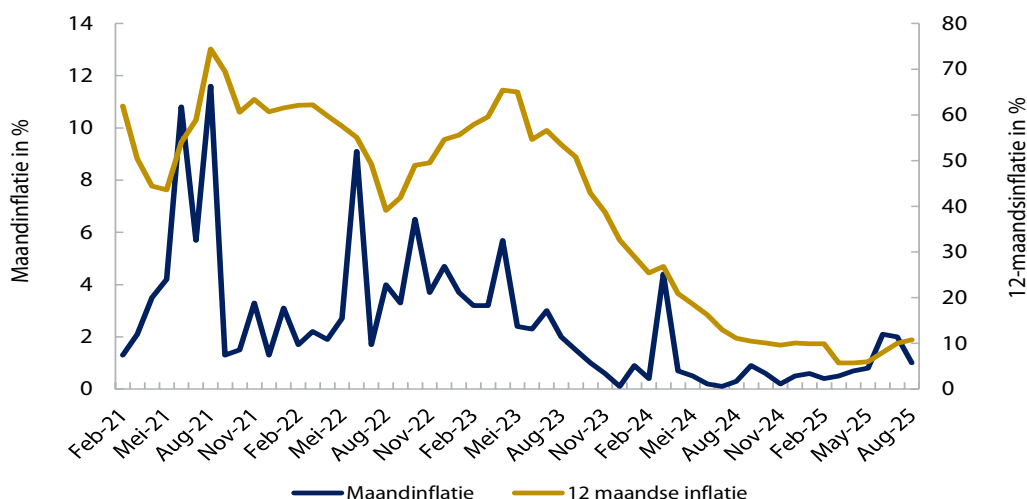
De inflatie

Inflatie is een stijging van het gemiddeld prijsniveau van goederen en diensten in een bepaalde periode. Dit prijsniveau wordt maandelijks gemeten door het Algemeen Bureau voor de Statistiek (ABS) door middel van de consumentenprijsindex (CPI). De CPI is ingedeeld in 12 hoofdgroepen die onderverdeeld zijn in 32 subgroepen en volgt prijzen van 316 items. De maandinflatie daalde van 2,0% in juli 2025 naar 1,0% in augustus 2025 (Tabel 1a), terwijl de 12-maandsinflatie steeg van 10,0% naar 10,8% (Grafiek 1).

De inflatie in augustus 2025 werd voornamelijk gedreven door hogere prijzen voor voeding, water, medische en paramedische diensten, terwijl lagere prijzen in hoofdgroep transport deze stijging deels afvlakten (Tabel 1b).

De bijbehorende subgroepen met de grootste bijdrage zijn in Tabel 2 weergegeven. Tevens volgen onderstaand mogelijke specifieke verklaringen die bijdroegen aan de inflatie in augustus 2025.

Figuur 1. De maand- en 12-maandsinflatie

Bron: Centrale Bank van Suriname.

Tabel 1a. Inflatie per hoofdgroep in juli en augustus 2025*

Hoofdgroepen	Maandinflatie		12-Maandsinflatie	
	juli 2025	augustus 2025	juli 2025	augustus 2025
	(in%)		(in%)	
1. Voeding en Niet-Alcoholische Dranken	2,3	1,6	3,2	5,1
2. Alcoholische Dranken en Tabak	1,8	1,8	11,6	13,4
3. Kleding en Schoeisel	0,7	0,6	12,8	13,4
4. Huisvesting en Nutsvoorzieningen	1,5	1,4	18,1	16,6
5. Woninginrichting	1,5	0,7	6,4	7,3
6. Gezondheidszorg	7,4	6,7	28,1	36,6
7. Transport	1,6	-1,5	17,8	16,0
8. Communicatie	0,0	0,0	-1,6	4,5
9+10. Recreatie, Cultuur en Onderwijs	2,0	1,5	6,9	8,5
11. Buitenshuis Eten	2,0	2,4	6,2	8,7
12. Overige Goederen en Diensten	2,6	0,5	8,1	9,2

Bron: Algemeen Bureau voor de Statistiek en Centrale Bank van Suriname.
*Bij handmatig calculeren kunnen zich afrondingsverschillen voordoen.

Tabel 1b. De bijdrage van de hoofdgroepen in augustus 2025*

Hoofdgroepen	Gewicht (in %)	Maandinflatie	12-Maandsinflatie
		Bijdrage (in procentpunt)	
1. Voeding en Niet-Alcoholische Dranken	31%	0,4	1,5
2. Alcoholische Dranken en Tabak	2%	0,0	0,2
3. Kleding en Schoeisel	4%	0,0	0,5
4. Huisvesting en Nutsvoorzieningen	23%	0,3	3,5
5. Woninginrichting	5%	0,0	0,4
6. Gezondheidszorg	5%	0,3	1,6
7. Transport	12%	-0,2	1,8
8. Communicatie	4%	0,0	0,2
9+10. Recreatie, Cultuur en Onderwijs	3%	0,0	0,3
11. Buitenshuis Eten	1%	0,0	0,1
12. Overige Goederen en Diensten	9%	0,0	0,8
Som van de bijdrage per hoofdgroep	100%	1,0	10,8

Bron: Algemeen Bureau voor de Statistiek en Centrale Bank van Suriname.

*Bij handmatig calculeren kunnen zich afrondingsverschillen voordoen.

Onder hoofdgroep *Voeding en Niet Alcoholische Dranken* hebben de volgende subgroepen het meest bijgedragen aan de inflatie:

- o de prijzen in de subgroep *Vruchten en Groenten* namen toe met 8,1%, voornamelijk als gevolg van ongunstige weeromstandigheden.
- o de prijzen in de subgroep *Overige Voeding en Niet Alcoholische Dranken* namen toe met 5,7%.

Onder hoofdgroep *Huisvesting & Nutsvoorzieningen* stegen de prijzen in de subgroep *Huisvesting, Onderhoud, Reparatie van woning en Nutsvoorzieningen* met 1,4%, voornamelijk als gevolg van de tariefsaanpassingen van de N.V. Surinaamsche Waterleiding Maatschappij voor huisaansluitingen vanwege de gefaseerde afbouw van overheids-subsidies. Ter illustratie: het tarief per kubieke meter

(m³) waterverbruik in de tariefgroep 30A nam toe van SRD 35,26 in juli 2025 tot SRD 36,33 in augustus 2025.

Onder hoofdgroep *Gezondheidszorg* stegen de prijzen in de subgroep *Medische en Paramedische Diensten* met 11,6%.

Binnen hoofdgroep *Transport* daalden de prijzen in de subgroep *Operatie, Onderhoud en Reparatie van Transportmiddelen* met 2,6%. Deze afname heeft wellicht te maken met een prijsdaling in de overige componenten van de subgroep, aangezien de brandstofprijzen juist licht toenamen in augustus 2025.

Tabel 2. De bijdrage van de subgroepen aan de inflatie in augustus 2025*

Subgroepen	Inflatie (in %)	Bijdrage (in procentpunt)
Vruchten en Groenten	8,1	0,3
Overige Voeding en Niet-Alcoholische Dranken	5,7	
Huisvesting, Onderhoud, Reparatie van woning en Nutsvoorzieningen	1,4	0,3
Medische en Paramedische Diensten	11,6	0,4
Operatie, Onderhoud en Reparatie van Transportmiddelen	-2,6	-0,2

Bron: Algemeen Bureau voor de Statistiek en Centrale Bank van Suriname.

*Bij handmatig calculeren kunnen zich afrondingsverschillen voordoen.

De valutamarkt-ontwikkelingen

De ontwikkelingen op de valutamarkt in juli 2025 kenmerkten zich door wisselkoersdalingen in de contante US-dollarsfeer, terwijl in de girale US-dollarsfeer en in het eurosegment wisselkoersstijgingen zijn genoteerd. De Bank hield op 18 augustus een valutaveiling onder de algemene banken en de wisselkantoren ter omvang van US\$ 2 miljoen ter ondersteuning van het aanbod in het cash segment van de valutamarkt. Dit bedrag was volledig toegewezen. In de US-dollarsfeer werd een stijging van het aankoop- en verkoopvolume geregistreerd, terwijl in de eurosfeer volumedalingen werden genoteerd.

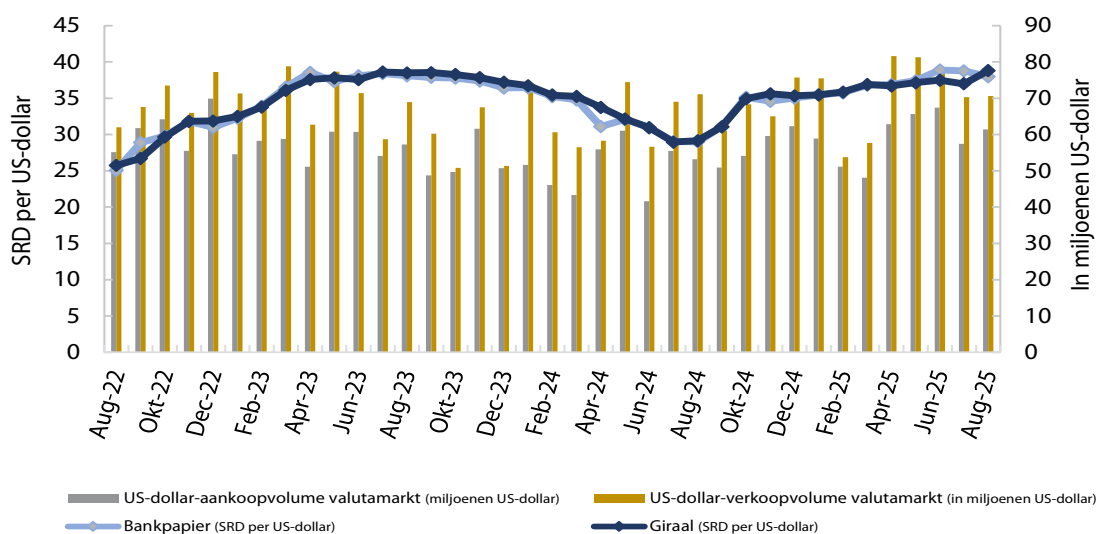
De gewogen gemiddelde US-dollarverkoopkoersnotering van de Bank voor bankpapier was per ultimo augustus 2025 ten opzichte van ultimo juli 2025 gedaald met 2,1% tot SRD 37,970 (Figuur 2). In de girale sfeer was een depreciatie met 4,9% tot SRD 38,799 genoteerd. De volumes in de

US-dollarsfeer stegen in dezelfde periode met 7,0% tot US\$ 61,4 miljoen aan de aankoopzijde en met 0,4% tot US\$ 70,6 miljoen aan de verkoopzijde.

In de eurosfeer was de verkoopkoersnotering van de Bank ten opzichte van juli 2025 gestegen met 1,7% tot SRD 43,017 voor bankpapier. De girale verkoopkoersnotering steeg met 3,7% tot SRD 45,198 (Figuur 3). De euro-transactievolumes daalden aan de aankoopzijde met 13,2% tot € 32,0 miljoen en aan de verkoopzijde met 13,8% tot € 28,2 miljoen.

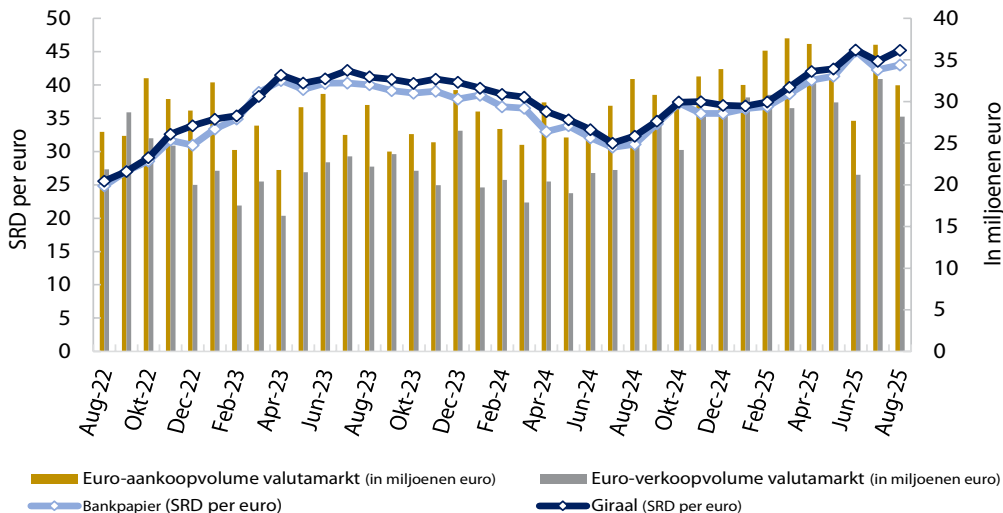
In Figuur 4 is het verloop van de CPI, de US-dollar-verkoopkoersindex en de brandstofprijnsindex gedurende augustus 2021 - augustus 2025 grafisch weergegeven. De stijging van het algemene prijspeil werd mede teweeggebracht door de stijging van de brandstofprijzen.

Figuur 2. De US-dollar-verkoopkoers en US-dollar-volume valutamarkt

Bron: Centrale Bank van Suriname.

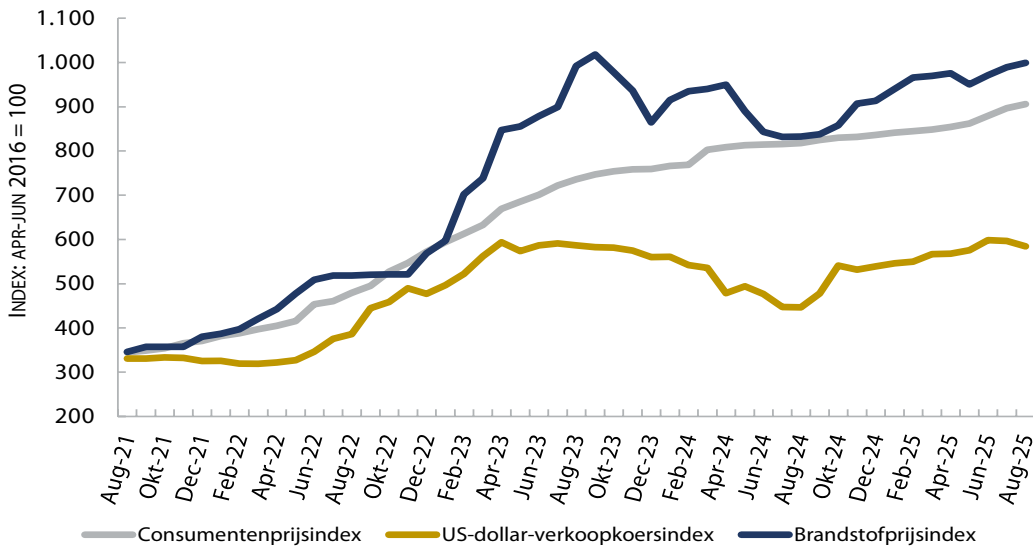
Figuur 3. De euro-verkoopkoers en de eurovolume op de valutamarkt

Bron: Algemeen Bureau voor de Statistiek en Centrale Bank van Suriname.

Figuur 4. CPI, US-dollarverkoopkoersindex en brandstofprijsindex

(apr-jun 2016=100)

Bron: Algemeen Bureau voor de Statistiek en Centrale Bank van Suriname.

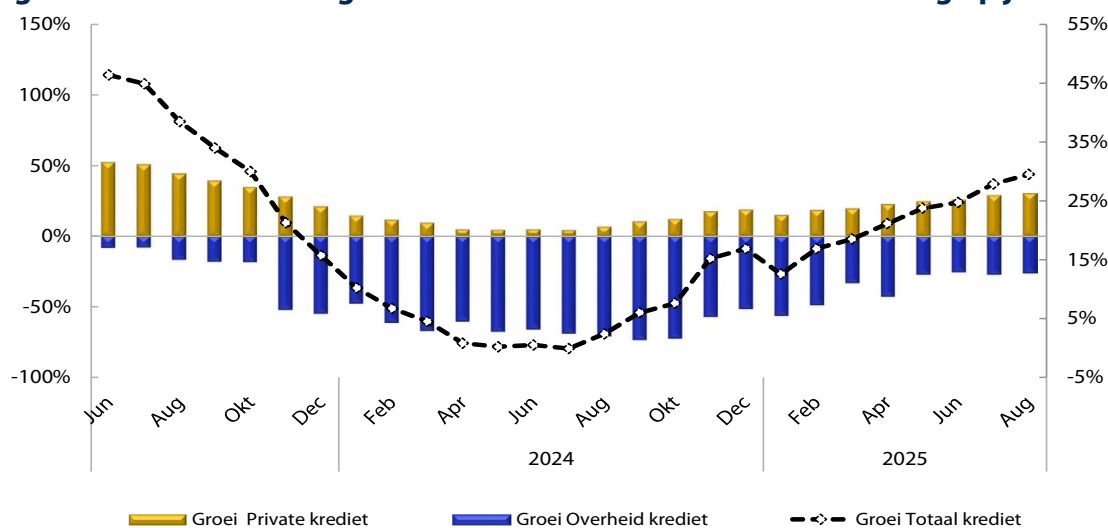
De ontwikkeling van de SRD-kredietverlening

In augustus 2025 bedroeg de SRD-component van de liquiditeitenmassa in ruime zin (SRD-M2) SRD 36,1 miljard. Ten opzichte van de voorgaande maand nam deze met 5,8% toe, terwijl de jaar-op-jaar groei uitkwam op 37,6%. Deze stijgingen in SRD-M2 waren voornamelijk het gevolg van ontwikkelingen binnen de sfeer van private kredietverlening.

In augustus 2025 nam de totale SRD-kredietverlening met 0,5 procentpunt toe tot 3,1% ten opzichte van juli, wat gelijk is aan een absolute stijging van SRD 466,0 miljoen. Deze toename werd hoofdzakelijk gedragen door de kredietverlening aan de private

sector, die eveneens met 0,5 procentpunt toenam en uitkwam op SRD 15.139,4 miljoen. Binnen deze categorie leverden de sectoren *Handel, Woningbouw, Nijverheid, Dienstverlening* en de post "Overige" een substantiële bijdrage. Ook op jaarbasis was sprake van een significante groei van de totale kredietverlening, die met 29,5% toenam (Figuur 5). Daarentegen daalde de kredietverlening aan de overheid met 4,0 procentpunt tot SRD 136,9 miljoen. Deze afname was voornamelijk het gevolg van een vermindering van de debetstanden van de overheid bij enkele commerciële banken.

Figuur 5. De ontwikkeling van de cumulatieve SRD-kredietverlening op jaarbasis

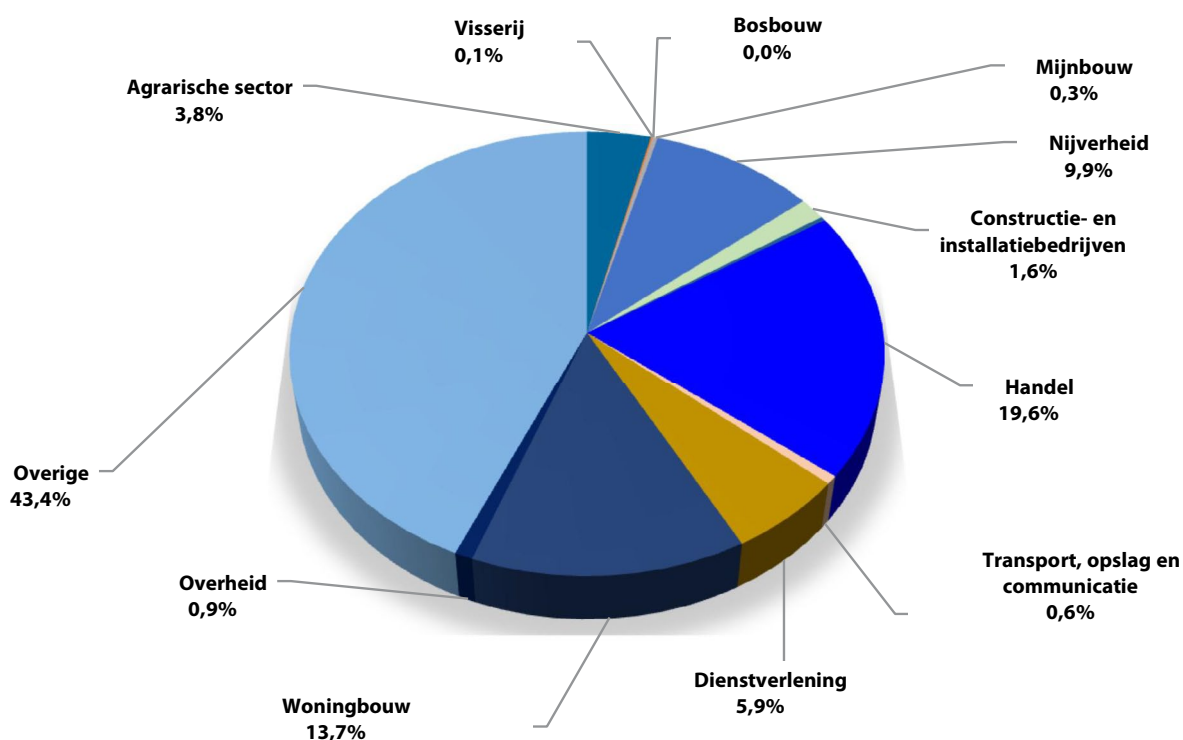

Bron: Centrale Bank van Suriname.

In Figuur 6 worden de sectorale bijdragen aan de totale SRD-kredietverlening in augustus 2025 weergegeven. De sterkste kredietgroei werd geregistreerd binnen de categorie *Overige*, die een aandeel van 44,3% vertegenwoordigde en een groei van 3,8% noteerde. Deze ontwikkeling werd in belang-

rijke mate ondersteund door de gestegen kredietopname door huishoudens. Daarnaast werd eveneens groei waargenomen in de sectoren *Handel* (aandeel: 19,6%; groei: 2,6%), *Woningbouw* (aandeel: 13,7%; groei: 0,5%), *Nijverheid* (aandeel: 9,9%; groei: 5,6%) en *Dienstverlening* (aandeel: 5,9%; groei: 6,1%).

Figuur 6. Het aandeel per sector in de SRD-kredietverlening

Bron: Centrale Bank van Suriname.
 Noot: Voorlopige cijfers van augustus 2025.

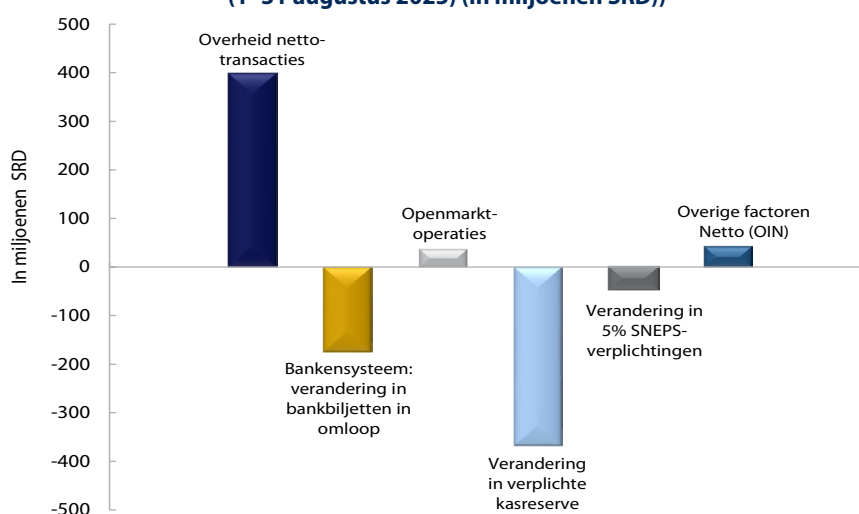
De openmarktoperaties

In augustus 2025 heeft de Bank de monetaire operaties via de openmarktoperaties gecontinueerd. In deze maand hield de Bank de wekelijkse termijndeposito (TD's) veilingen onder de algemene banken. Daarnaast vond de uitgifte van CBCR250827-9M plaats ten behoeve van het Retail segment. Het aangekondigd volume bedroeg SRD 1.500,- miljoen. De Bank wees een bedrag toe ter omvang van SRD 1.413,9 miljoen. De gewogen gemiddelde CBC-rente voor deze uitgifte bedroeg 22,5% per jaar. Deze operaties hadden als doel de overtollige liquiditeiten die aanwezig waren in het systeem te doen minimaliseren en de rentekosten onder controle te houden. De maximum¹ gehanteerde rentevoeten voor de 1-maandse en 3-maandse TD-instrumenten, die vanaf juni 2025 geïntroduceerd werden, werden in augustus 2025 verhoogd. De rente van het 1-weeks TD-instrument bleef hierbij ongewijzigd.

In augustus 2025 kondigde de Bank een OMO-volume van totaal SRD 4.000,0 miljoen aan voor de

TD-veilingen. De algemene banken hebben hierbij een totaalbedrag van SRD 5.032,5 miljoen aangeboden bij de TD-veilingen. Dit volume is 25,8% meer dan het aangekondigde volume. Verder wees de Bank een totaal volume van SRD 4.042,5 miljoen toe bij de TD-veilingen. De gewogen gemiddelde toegewezen rentes van de 1-maandse en 3-maandse TD-instrumenten vertoonden gedurende augustus 2025 een toename ten opzichte van juli 2025. De rente van het 1-weeks TD-instrument daalde daarentegen. De totale rentekosten van de monetaire operaties (TD's en CBCR) in deze maand bedroegen SRD 297,9 miljoen. Dit is een stijging van meer dan 100,0% vergeleken met juli 2025. De grondslag voor deze stijging was voornamelijk de uitgifte van een CBC Retail in deze maand, terwijl dat niet het geval was in juli 2025. Daarnaast werden de maximumrentes van het 1-maands en 3-maands TD-instrument respectievelijk verhoogd van 8,0% naar 9,0% en 10,0% naar 12,0%. De 1-weekse rente bleef ongewijzigd op 6,0%. Aan hoofdsom en rente op uitgegeven TD's en CBC's

Figuur 7. De oorzaken van de verandering in de overtollige liquiditeiten (1 -31 augustus 2025) (in miljoenen SRD)

Bron: Centrale Bank van Suriname.

¹ De onderverdeling voor de 1-Weeks 6,0%, 1-Maands 9,0% en 3-Maands 12,0%.

heeft de Bank in augustus 2025 in totaal SRD 5,8 miljard betaald. De betaalde rente beslaat 1,5% van de gerealiseerde SRD-M0 per eind augustus 2025.

De ontwikkelingen van de overtollige liquiditeiten in het bankensysteem en het effect op de basisgeldhoeveelheidsdoelstelling (SRD-M0-doelstelling) in augustus 2025 waren als volgt:

Per augustus 2025 waren de overtollige liquiditeiten in het bankensysteem gedaald met SRD 156,3 miljoen ten opzichte van juli 2025 tot SRD 3.105,4 miljoen. De afname van de overtollige liquiditeiten werd veroorzaakt door:

- o een toename van de verplichte kasreserves (required reserves) en de 5% SNEPS-verplichtingen voor totaal SRD 413,3 miljoen, voornamelijk vanwege een toename van de depositobasis.
- o een toename van de bankbiljetten in omloop met SRD 173,6 miljoen.
- o een afroming via valuta-interventies voor SRD 48,8 miljoen².

De overige autonome factoren, die een verdere afname van de overtollige liquiditeiten beperkten, zijn:

- o een toename van de overheidschulden bij de

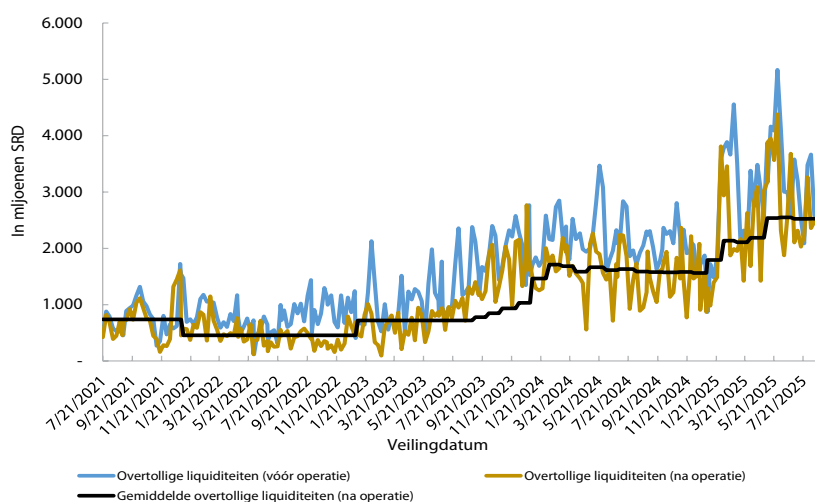
Bank als gevolg van netto overheidsuitgaven met SRD 399,5 miljoen.

- o een afname van de netto OMO-voorraad met SRD 36,8 miljoen.
- o de overige nog te verklaren factoren (OIN) met SRD 43,2 miljoen.

De gemiddelde overtollige liquiditeiten vóór en na de operaties bedroegen in deze maand respectievelijk SRD 3.398,3 miljoen en SRD 2.532,8 miljoen. Het laagst genoteerde niveau van de overtollige liquiditeiten na operatie bedroeg SRD 2.359,5 miljoen. Gemiddeld daalde de omvang van de overtollige liquiditeiten in augustus 2025 met 21,8%. De gemiddelde overtollige liquiditeiten na operatie, vanaf januari 2025, bedroeg ultimo augustus 2025 SRD 2.524,8 miljoen (Figuur 8).

De gemiddelde participatieratio van de algemene banken tijdens de wekelijkse TD-veilingen was voor in augustus 2025 gelijk aan 75,0%. Dit is een afname van 3,0 pp ten opzichte van juli 2025. De participatieratio per eind juli 2025 bedroeg 78,0%.

Figuur 8. De stand van de overtollige liquiditeiten vóór operatie en na operatie

Bron: Centrale Bank van Suriname.

² Dit is inclusief cash stortingen van de algemene banken voor SRD 1,9 miljoen.

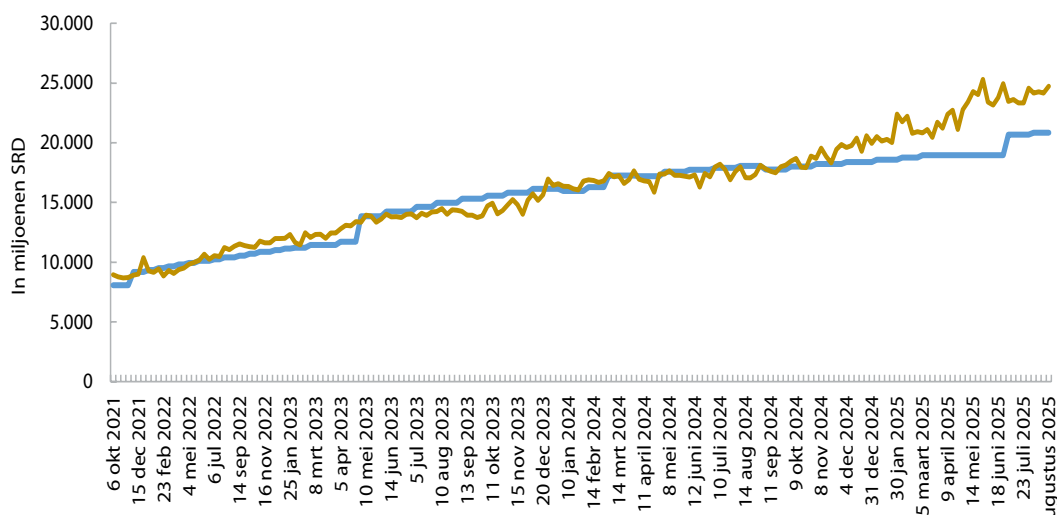

De ontwikkeling van de basisgeldhoeveelheid en het target pad

SRD-M0, na operatie, bedroeg bijkans SRD 25.062,- miljoen¹ per eind augustus 2025. Deze lag 20,3% hoger dan de SRD-M0 doelstelling vastgesteld voor die maand, bedragend SRD 20.837,5 miljoen. Dit is voornamelijk toe te schrijven aan de toename van

de overheidsverplichtingen bij de Bank als gevolg van netto overheidsuitgaven met SRD 399,5 miljoen. De toename van SRD-M0 ten opzichte van juli 2025 bedroeg 1,8%.

Figuur 9. Het SRD-M0-targetpad

Bron: Centrale Bank van Suriname.

¹ Dit betreft de SRD-M0 ruime definitie.

De renteontwikkeling

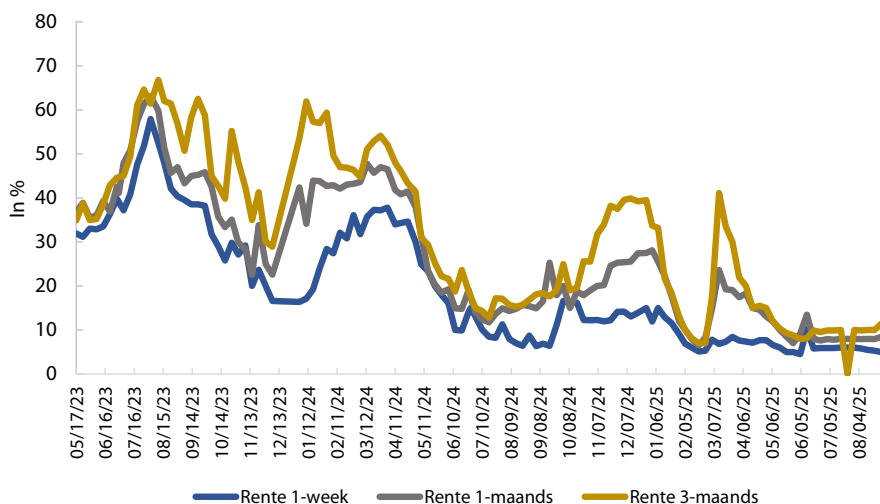
De rente van het 1-weeks (OMO-rente) TD-instrument daalde met 1,0 pp naar 5,0% per jaar en van het 1-maandse en 3-maandse instrument stegen respectievelijk met 0,4pp naar 8,4% per jaar en 1,4pp naar 11,4% per jaar (Figuur 10).

De doorwerking oftewel de transmissie van de OMO-rente op de bancaire rentetarieven is voorsnog zwak te noemen, maar lijkt op gang te komen. De

correlatie tussen deze 2 rentevoeten bedraagt 0,3. De depositorente, met name de 3-maandse TD-rente was in juli 2025¹ toegenomen met 0,2 pp ten opzichte van juni 2025.

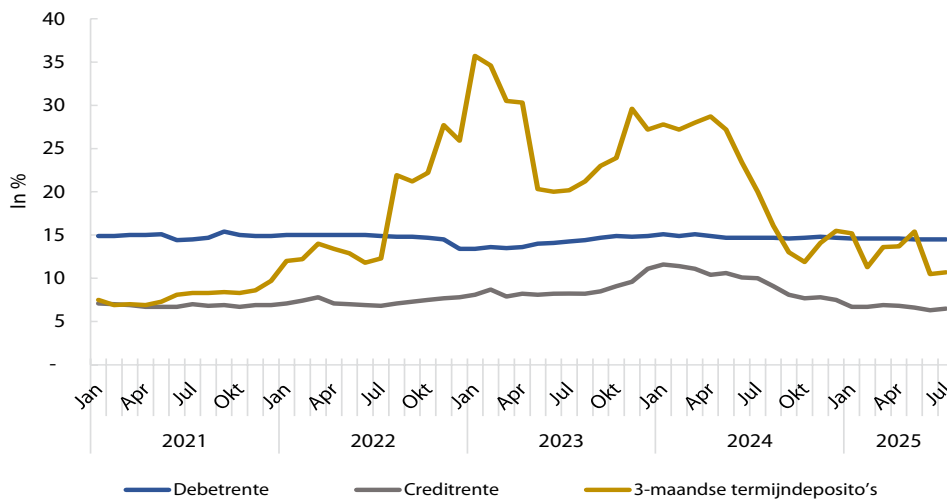
De kredietrente bleef constant in juli 2025 ten opzichte van juni 2025, welke naar verwachting in augustus 2025 rond hetzelfde niveau zal liggen.

Figuur 10. De renteontwikkeling in augustus 2025

Bron: Centrale Bank van Suriname.

Figuur 11. De renteontwikkeling bij de banken

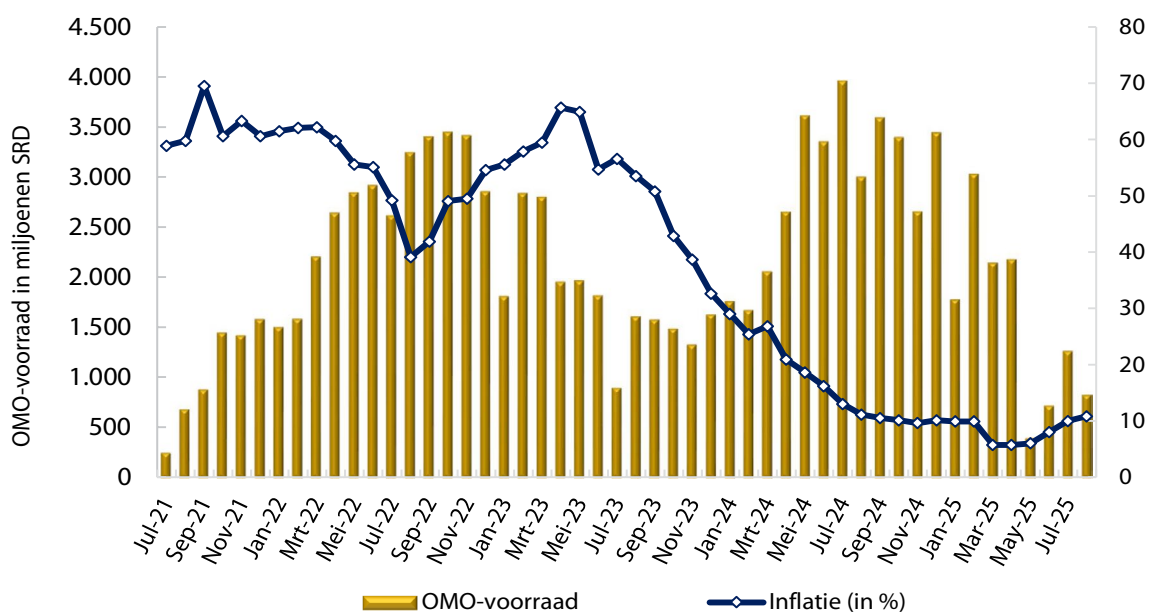
Bron: Centrale Bank van Suriname.

De effectiviteit van de OMO's

De netto-OMO-voorraad nam per ultimo juli 2025 toe met 75,2% en was SRD 1.259,8 miljoen (ultimo juni 2025: SRD 718,8 miljoen), wat inhoudt dat de Bank per saldo meer overtollige SRD-liquiditeiten had gebonden dan terugbetaald aan hoofdsom en rente van uitgegeven termijndeposito's (Figuur 12).

De gemiddelde vrije reserves na operaties waren per juli 2025 met SRD 229,1 miljoen gedaald naar SRD 2.386,7 miljoen vergeleken met juni 2025 (juni 2025: SRD 2.615,8 miljoen). Bekeken vanaf de start van de operaties in juli 2021 bedragen de gemiddelde vrije reserves van de banken na operatie gemiddeld SRD 1.192,6 miljoen. Dit is 5,3% minder dan de netto-OMO-voorraad per eind juli 2025.

Figuur 12. De jaar-op-jaar inflatie (in %) en de afroomhoeveelheid van de SRD-liquiditeiten (in miljoenen SRD)

Bron: Centrale Bank van Suriname.

¹ Deposito rente van augustus 2025 is nog niet beschikbaar.

De inflatieprojecties²

De jaareinde-inflatie voor december 2025 is ten opzichte van de laatste projectie (juli: 9,9%) opwaarts bijgesteld naar 10,8% (Figuur 13). De inflatie kan liggen tussen 6,8% (ondergrens) en 14,7% (bovengrens). De opwaartse bijstelling is voornamelijk het gevolg van de depreciatie van de Surinaamse dollar (SRD) ten opzichte van de US-dollar en de euro. Ten opzichte van augustus 2025 is de gemiddelde wisselkoers gestegen tot een niveau van SRD 41,24 (Bankkoersnotering) en SRD 41,95 (de parallelle koers).

De volgende veronderstellingen zijn meegenomen bij het projecteren van de inflatie:

- Subsidie-afbouw van nutsvoorzieningen met als doel te komen tot marktconforme prijzen voor wa-

ter en kookgas:

- o Tariefsverhoging van water vanaf september 2025 tot en met januari 2026.

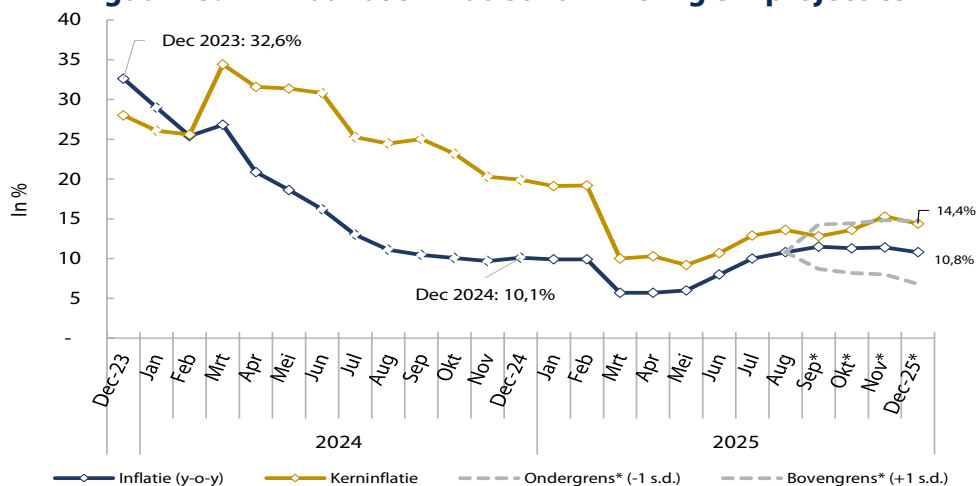
- o Kookgasprijsverhoging per kwartaal in 2025 (september en december).

- Daling van de internationale ruwe-olieprijs. Volgens de U.S. Energy Information Administration (EIA) zal de West Texas Intermediate (WTI) ruwe-olieprijs in september 2025 ten opzichte van augustus 2025 dalen van USD 64,86 naar USD 62,00 per vat. Volgens de verwachtingen van het EIA bereikt de WTI in december 2025 een niveau van USD 52,00 per vat.

- Het beleid van monetaire verkrapping blijft gehandhaafd in 2025.

- Het valuta-interventiebeleid van de Bank zal

Figuur 13. 12-maandse inflatieontwikkeling en -projecties

Bron: Centrale Bank van Suriname.

² De Bank maakt inflatieprojecties op basis van de ontwikkeling van de lokale wisselkoersen, lokale pomprijzen en de wereldmarktprijzen voor olie en voeding.

³ Op 17 mei 2023 heeft de regering goedkeuring gegeven voor de aanpassing van de watertarieven. Bij de tariefgroepen 20, 30A en 30B (huishoudens) zullen de tarieven maandelijks worden aangepast, totdat in januari 2026 het eindtarief is bereikt (<https://swm.sr/wp-content/uploads/2025/06/tarievenstructuur-2025-2026.pdf>). Tariefsverhoging van januari tot en met augustus 2025 heeft reeds plaatsgevonden.

buitensporige stijging van de wisselkoers beperken.

- Internationale voedselprijzen blijven gehandhaafd op het niveau van het laatst gerealiseerde cijfer van augustus 2025.
- In de hoofdgroep *Voeding en Niet Alcoholische Dranken* wordt in september en oktober een tijdelijke prijsstijging van groenten en fruit verwacht, voortvloeiend uit klimatologische factoren.

De kerninflatie van december 2025 wordt geschat op 14,4% en vertoont sinds januari 2025 een dalend verloop. In de kerninflatie zijn de meest volatiele hoofdcategorieën met name *Voeding en Niet Alcoholische Dranken* en *Transport* niet meegenomen. De lage kerninflatie houdt dus verband met het uitblijven van verhogingen van voornamelijk elektriciteitstarieven na januari 2025. Deze verhogingen hebben de kerninflatie in 2024 voor een lange periode hooggehouden.

